

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	BaO
Instellingsnummer	8177
Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur	François WOODBURN
adres	Maria Clarastraat 60 2160 WOMMELGEM
telefoon	03-322.34.34
fax	03-322.71.21
e-mail	gembasisschool.laar@scarlet.be
website/URL	www.tlaar.be
Inrichtende macht/Bestuur	Gemeentebestuur van Wommelgem 960674
adres	Kaakstraat 2 2160 WOMMELGEM
Overkoepelende structuur	ZAWORA 119446
Tijdstip doorlichting	van 2 juni 2009 tot 8 juni 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Willy De Herdt
Teamleden	Patrick Durieux
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	29 juni 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	Leergebieden in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
4	KWALITEITSPROFIEL	7
5	RESULTATEN	9
5.1	(Leer)prestaties	9
5.2	Schoolloopbaan	12
5.3	Outcomes	13
5.4	Tevredenheid	13
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	14
6.1	Algemeen	14
6.2	Personeel	14
6.3	Logistiek	14
6.4	Onderwijskundig	14
7	STERKTES EN ZWAKTES	16
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	16
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	16
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	16
8	ADVIES	17
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	18

1 INLEIDING

Van 2 juni 2009 tot 8 juni 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- stijging leerlingenpopulatie gedurende de voorbije vijf jaar
- betekenisvolle aanwezigheid van leerlingen met specifieke noden
- recente nieuwbouw
- stijgend percentage GOK-leerlingen
- veel wissels in het zorgteam

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met 'J' of met 'X'.

3.1 Leergebieden in de focus

Gewoon kleuteronderwijs :

DL-f

Leergebied	
Nederlands	J
wiskundige initiatie	
wereldoriëntatie	J
muzische vorming	
lichamelijke opvoeding	

Gewoon lager onderwijs :

Leergebied	
Nederlands	
Frans	
wiskunde	
wereldoriëntatie	J
muzische vorming	J
lichamelijke opvoeding	
Leergebiedoverschrijdende ET	
leren leren	
sociale vaardigheden	J
ICT	

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen
Leiderschap
Visie
Besluitvorming
Kwaliteitszorg
Zelfevaluatie
Kwaliteitssysteem
Personeel
Personeelsbeheer
Personeelsorganisatie
Evaluatiesysteem
Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Deskundigheidsbevordering
Logistiek
Materieel beheer
Financiële middelen
Kostenbeheersing IIn/ curs
Uitrusting
Infrastructuur
Welzijn
Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu
Werken/ stages
Onderwijskundig
Curriculum
Onderwijsaanbod
Onderwijsorganisatie
Begeleiding
Afstemming andere partners
Leerbegeleiding
Loopbaanbegeleiding
Socio-emotionele begeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

Output
Schoolloopbaan
Rendement
Toegang tot onderwijs
Outcomes
Vervolgonderwijs
Aansluiting arbeidsmarkt
Tevredenheid
Leerlingen
Personeel
Partners

4 KWALITEITSPROFIEL

De Gemeentelijke Basisschool 't Laar probeert de effecten van haar onderwijs in kaart te brengen. Dat doet ze voornamelijk door middel van eigen toetsing, gestandaardiseerde testen en van deelname aan de eindproef van de onderwijskoepel. Voorlopig geeft dit nog geen aanleiding om vanuit deze beschikbare gegevens zelf sluitende uitspraken te doen over de kwaliteit van het onderwijs en na analyse concrete acties te ondernemen op klas- en schoolniveau. Een echt outputbeleid staat nog in de stijgers. De school verzamelt ook gegevens over tevredenheidsonderzoeken en resultaten van oud-leerlingen in het vervolgonderwijs.

De school kenmerkt zich door de gedrevenheid van teamleden die zich inzetten om kinderen veel kansen te geven om zich te ontwikkelen. Er zijn tal van initiatieven om een goed leer- en leefklimaat te creëren. Hierbij hoort de optie om de schouders te zetten onder de ontwikkeling van de sociale vaardigheden bij de leerlingen. Hiervoor gebruikt het team een specifieke methodiek die volgens de teamleden effect heeft. Tijdens de lessen en opvoedende activiteiten stimuleren leraren de kinderen om samen te werken. Dit gebeurt ook klasoverstijgend. Via een peter/metersysteem worden de oudste kinderen aangemoedigd verantwoordelijkheid te dragen voor jongere. Dit gebeurt ook zo bij het leren lezen. Waardeopvoeding, met onder meer het oefenen van respectvolle omgangsvormen, horen ook thuis in dit kader. De school streeft daardoor de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden in voldoende mate na.

De leerbegeleiding is op schoolniveau goed uitgebouwd. De vorderingen van kinderen worden in kaart gebracht en nauwlettend opgevolgd. Door de systematische aandacht van de zorgcoördinator voor leer- en ontwikkelingsmoeilijkheden krijgen kinderen met zorgvragen de hulp die ze nodig hebben. De specifieke ondersteuning is vooral het werk van zorgleerkrachten, ouders en externe hulpverleners. De titularissen hebben hierin een eerder bescheiden rol, hoewel het verhogen van de handelingsbekwaamheid ten aanzien van het zorgverbredend werken door leraren reeds tijdens de vorige GOK-cycli in de focus stond. Het is de bedoeling van de zorgcoördinator om de titularissen een meer centrale rol te geven om zo een zorgcontinuüm op te bouwen. Het team maakte kennis met de principes van handelingsgericht werken en de zorgcoördinator speelt hierin een voortrekkersrol. Dit doet ze door onder meer goed uitgewerkte handelingsplannen aan te maken.

Een ander kenmerk van de school is de grote autonomie van leraren om het klasleven gestalte te geven. Daardoor ontstaan vlot nieuwe initiatieven die soms een grote uitstraling hebben. Zo kregen de leerlingen de kans om een rol te spelen in een film die recent werd opgenomen in de school. Anderzijds hindert de autonomie de uitbouw van een gegradeerd onderwijsaanbod. In de lagere afdeling worden gemaakte afspraken voor wereldoriëntatie nog nauwelijks nageleefd en is er een grote verscheidenheid in leerinhouden en de wijze waarop titularissen het leerproces aanpakken. Ook de onderwijstijd, besteed aan wereldoriëntatie, varieert en is vaak niet conform de onderrichtingen van het leerplan. Het leerplan is weinig richtinggevend voor de onderwijspraktijk en voor de evaluatie. Daardoor kan de school niet garanderen dat de eindtermen en/of leerplandoelen bereikt worden.

Gelijkaardige vaststellingen gelden voor muzische vorming. Er is een grote variatie in de aandacht die leraren hebben voor dit leergebied. Soms is dit ondermaats, ook wat betreft de onderwijstijd die eraan besteed wordt. Ook hier is het leerplan niet richtinggevend voor het aanbod en de evaluatie. Weinig creatieve activiteiten worden afgewisseld met sporadische muzische middagen waarin kinderen uitdagende opdrachten krijgen en kennis kunnen maken met inventieve technieken. Bovendien komen de verschillende domeinen van dit leergebied onvoldoende aan bod. Door deze uiteenlopende kwalitatieve benadering kan de school niet garanderen dat de eindtermen en/of leerplannen bereikt worden.

In de kleuterafdeling is er nood aan pedagogische leiding die de verscheidenheid in aanpak voor Nederlands kan ombuigen in een gegradeerd onderwijsaanbod. Momenteel zijn de kleuteronderwijzeressen weinig of niet vertrouwd met de decretale ontwikkelingsdoelen of de leerplannen. Ze gebruiken diverse documentatiebronnen. Dat zorgt voor een wisselend beeld wat betreft het taalaanbod. Soms is dit te eenzijdig en te weinig gericht op het intentioneel en gegradeerd verwerven van de streefwoordschat. De kleuters krijgen veel kansen om zichzelf te leren kennen en de wereld te exploreren. De thema-uitwerking biedt voldoende kansen aan de verschillende domeinen van dit leergebied. Conform het pedagogisch project beogen de keuze van de thema's en de uitwerking ervan een brede persoonlijkheidsontwikkeling.

Het reflecterend vermogen van de school is eerder bescheiden. Het team denkt wel na over een aantal acties en genomen beslissingen, maar het is geen gewoonte dat teamleden hun didactisch handelen en de uitwerking van schoolprioriteiten systematisch evalueren met de bedoeling het effect ervan te verhogen. Individuele leraren kunnen knelpunten in de werking aanduiden en zijn vragende partij om oplossingen uit te

werken. Vele vragen wachten op een antwoord en knopen worden onvoldoende doorgehakt. Voor meerdere teamleden werkt dit frustrerend. Het onderwijskundig management kenmerkt zich door een zekere vrijblijvendheid. Alhoewel er vele informele contacten zijn, volgt het beleid het onderwijskundig handelen van leraren te weinig op. Deze beperkte intentionele opvolging tot op de klasvloer verklaart onder meer de verschillen in onderwijskundig handelen tussen de leraren en resulteert in een gebrek aan continuïteit en gradatie in de beide afdelingen. Een aantal leraren zijn vragende partij om hieraan te werken. Dit gebeurt ook al in kleinere groepen maar het geheel mist een impuls vanuit het schoolbeleid.

Het innovatief vermogen kan groeien door meer gerichte professionaliseringskansen te bieden. Dit kan op teamniveau door nascholing te kiezen die gericht is op de prioriteiten van de school. Bij de uitwerking ervan kan de school nauwkeurig vastleggen welke doelen ze nastreeft op school-, leerkracht- en leerlingniveau. Individuele leraren kunnen, meer dan nu het geval is, gestimuleerd worden om zich te bekwamen in aspecten waarin ze minder sterk zijn.

De school kan verder gaan op de ingeslagen weg ten aanzien van sociale vaardigheden en kan verder groeien in een adequate leerlingenbegeleiding. Voor Nederlands in de kleuterafdeling en voor wereldoriëntatie en muzische vorming in de lagere afdeling zijn bijstellingen nodig. Het team kan daarbij ondersteuning vragen aan de pedagogische begeleidingsdienst van het eigen net om een onderwijsvernieuingsproces op te zetten.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

5.1.1 Kleuteronderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van ontwikkelingsdoelen:

Nederlands

Voldoet niet

Vaststellingen

- Het kleuteronderwijs doet onvoldoende inspanningen om de taalvaardigheid van de kleuters te verhogen om reden van een vrij eenzijdig en te weinig gegradueerd talig aanbod. De inspanningen die leidsters hiervoor doen zijn te divers. Bovendien is het geen gewoonte om de verwachtingen voor dit leergebied te bewaken over de thema's heen waardoor de leidsters weinig zicht hebben op de realisatie van hun nagestreefde doelen.
- De leraren hanteren weinig of niet de ontwikkelingsdoelen en de leerplannen voor dit leergebied. Een elektronisch overzicht van de leerplandoelen is pas recent ter beschikking gesteld van de leidsters. Voor dit leergebied heeft er nog geen leerplanimplementatie plaatsgevonden. Daardoor gebruiken de meeste leidsters in hun planning doorgaans documentatiebronnen en referentiekaders uit hun opleiding.
- Het taalaanbod bestaat doorgaans uit activiteiten die zowel het receptieve als het productieve taalgebruik beogen. In een aantal groepen komen dramatisatie en/of spelen met taal weinig voor. Het is geen gewoonte om een gegradueerde streefwoordenschat expliciet te plannen. Bovendien beogen de leraren te weinig zo'n streefwoordenschat in de verschillende taalactiviteiten. Het aanbod in de speelwerkhoecken is te weinig taalstimulerend, er is te weinig gradatie in pictografische voorstellingen en er zijn signalen van didactische vervroeging, onder meer voor lezen.
- Tijdens bijgewoende activiteiten is er voldoende aandacht voor de drie-eenheid 'doen-denken-praten'. De klassikale taalactiviteiten beperken zich echter veelal tot een eenzijdig vraag- en antwoordspel tussen leerkracht en een individuele kleuter waardoor onderlinge communicatiekansen veeleer gering zijn. Soms is het ondersteunend materiaal te klein voor klassikaal gebruik.
- De verschillende leerdomeinen van Nederlands maken deel uit van de klasscreening die de leidsters tweemaal per jaar invullen. De evolutie in de taalontwikkeling wordt ook aangegeven met de 'ontwikkelingslijn' die de school als kindvolgsysteem gebruikt. Dit document kan moeilijk als volgsysteem gebruikt worden omdat de te observeren gegevens in de ene groep geen voorwerp van observatie zijn in de andere groepen. Bovendien beschikt het team niet over eenduidige criteria om deze competenties te waarderen.
- De kleuterafdeling beschikt over voldoende ontwikkelingsmateriaal om de taalontwikkeling te stimuleren. Er is echter een eerder beperkte variatie aan boeken in de boekenhoek aanwezig. In verscheidene groepen is er geen luisterhoek. Bovendien worden de ICT-mogelijkheden weinig aangewend om de taalvaardigheid te bevorderen.
- Remediërende interventies gebeuren doorgaans intuïtief en weinig systematisch. Vanuit de observaties en op basis van de gestandaardiseerde toetsen zet de school nog te weinig intentionele activiteiten op die de taalontwikkeling extra kansen geven. Er is ook nog geen specifieke aanpak om de taalvaardigheid van taalzwakke kleuters te verhogen.

Wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Het kleuteronderwijs biedt voldoende kansen opdat de kinderen basiscompetenties verwerven om zichzelf en de omgeving te exploreren en om zelfstandig informatie te verwerken. De kinderen worden gestimuleerd om met interesse, openheid en respect de natuur, de mens en de maatschappij te verkennen.

- De leraren maken werk van een themavoorbereiding. Enkelen doen dit grondig. Vanuit een brainstorming krijgt de weekplanning vulling. De schriftelijke neerslag bevat behalve de beoogde doelen ook een inventaris van activiteiten voor de verschillende leergebieden. De school beschikt echter niet over een gemeenschappelijke structuur om de thema's voor te bereiden. De leerkrachten beschikken over een grote autonomie waardoor er qua planning een grote verscheidenheid is, onder meer om reden van het gebruik van diverse documentatiebronnen.
- Door het interne informele overleg binnen de afdeling komen de leerkrachten wel tot spontane afspraken. Inhoudelijk is er weinig gradatie bij de uitwerking van de thema's over de groepen heen.
- De thema's volgen over het algemeen de jaarkring alhoewel er in sommige groepen ook verrassend creatieve en uitdagende onderwerpen aan bod komen. Die zijn meestal niet kindbetrokken geformuleerd. Doorgaans hebben de kleuters weinig inbreng bij de themakeuze en –uitwerking.
- De thema's worden breed uitgewerkt. De meeste kleuteractiviteiten houden verband met het actuele thema. Vooral bij de vier- en vijfjarige kleuters zijn meerdere speelwerkhoeken verrijkt vanuit het thema en in sommige groepen is een themahoek ingericht. Vooral bij de oudste kleuters geeft de thema-uitwerking kansen tot exploreren en experimenteren, onder meer door de inrichting van ontdekhoeken. In sommige klassen is er een beperkte variatie in het aanbod van de verkleed- of huishoudhoek.
- De thema-uitwerking biedt voldoende kansen aan de verschillende domeinen van dit leergebied. Conform het pedagogisch project beogen de keuze van de thema's als de uitwerking ervan een brede persoonlijkheidsontwikkeling. Hoewel de uitwerking van de thema's voldoende werkelijkheidsgericht verloopt, zijn de uitstappen als belevende waarneming eerder beperkt.
- Het kleuteronderwijs beschikt over voldoende ontwikkelingsmateriaal om thema's wereldoriënterend uit te werken. Het besteedt voldoende aandacht aan de verwerving van het dagelijks tijdsbesef door verschillende ontwikkelingsmaterialen en referentiekaders voor de kleuters die in het klasbeeld aanwezig zijn. Die zijn echter nog te weinig gegradueerd volgens het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Het valt op dat het in sommige groepen geen gewoonte is om de planning van de schooldag voor te stellen met een dagkalender.

5.1.2 Lager onderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Wereldoriëntatie

Voldoet niet

Vaststellingen

- Op basis van de beperkte onderwijstijd die besteed wordt aan dit leergebied, het onvolledige en weinig gegradueerde onderwijsleeraanbod en de weinig valide eigen toetsing, voldoet de school niet aan de resultaatsverplichting. De school kan onvoldoende aantonen dat ze de leergebiedgebonden eindtermen voor wereldoriëntatie realiseert.
- Het schoolwerkplan bevat afspraken in verband met de leerinhouden van dit leergebied. Enkele jaren geleden hebben de leerkrachten het aanbod van de eigen leergroep in kaart gebracht na een studiedag. In de praktijk worden deze afspraken te weinig nageleefd zodat de actuele invulling van het leergebied er soms sterk van afwijkt. De teamleden zijn zich hiervan bewust en stellen een herwerking ervan in het vooruitzicht. Er is nog geen duidelijkheid hoe dit concreet moet gebeuren om te garanderen dat nieuwe afspraken wel zullen worden nageleefd.
- Het onderwijsaanbod is te weinig gebaseerd op de verwachtingen van het leerplan. In de planning zijn er doorgaans weinig verwijzingen naar. De school gaat ook onvoldoende na of alle domeinen van het leergebied evenwichtig aan bod komen. Doorgaans is er wel aandacht voor tijd, ruimte en natuur maar de andere domeinen krijgen, afhankelijk van de leergroep, minder aandacht. De directeur kijkt de agenda's van de leerkrachten wel na maar geeft geen functionele feedback om het aanbod te optimaliseren. Bij nazicht van de planning van de leerkrachten blijken er grote verschillen te zijn in de mate waarin de domeinen aan bod komen.
- De onderwijstijd die aan wereldoriëntatie wordt besteed, is niet conform de verwachtingen van het leerplan. Er is ook geen bewaking om de minimale onderwijstijd hiervoor te garanderen. Bij nazicht van

de planning van de leergroepen blijkt dat het aantal wekelijkse lestijden sterk schommelt en dat er doorgaans te weinig tijd gaat naar wereldoriëntatie.

- Er is een weinig genuanceerd beeld over de beginsituatie van de leerlingen voor wat betreft wereldoriëntatie. Noch het rapport, noch het kindvolgsysteem geven een zicht op de specifieke verworven sleutelbegrippen en basisinzichten.
- Om het onderwijsleeraanbod vulling te geven, gebruiken de leraren een pakket, dat ze zelf hebben samengesteld, en/of een leermethode uit de handel. Dat resulteert in diverse breuklijnen. Zo is er een discontinuïteit in de referentiekaders voor tijd.
- Tijdens bijgewoonde activiteiten is de wijze waarop wereldoriëntatie wordt aangepakt divers. Enkele leerkrachten weten uitdagende onderwerpen aan te brengen en laten de leerlingen op een actieve wijze de leerstof verwerken. Moderne leermiddelen worden dan intensief gebruikt. In andere leergroepen is er eerder een klassikaal-frontale aanpak. De ICT-mogelijkheden worden vooral in de onderbouw onderbenut.
- De evaluatie van het leergebied is sterk leerkrachtgebonden. Er zijn geen schoolafspraken daaromtrent. Daardoor is er veel variatie in de toetsen van de leergroepen. Soms beperkt die zich tot woordenschat of feitenkennis. De evaluatie is nog teveel gericht op resultaatsbepaling en op rapportering en te weinig op een (bij)sturing van het leerproces van de kinderen. Over het algemeen zijn de toetsen weinig valide omdat ze doorgaans weinig zijn afgestemd op de leerplandoelen.

Muzische vorming

Voldoet niet

Vaststellingen

- Op basis van de te beperkte onderwijstijd, besteed aan dit leergebied, het onvolledige en te weinig gegradeerde aanbod en de weinig valide toetsing, voldoet de school niet aan de resultaatsverplichting. De school kan onvoldoende aantonen dat ze de leergebiedgebonden eindtermen voor muzische vorming realiseert.
- De jaarplannen van de verschillende leergroepen bevatten doorgaans een overzicht van mogelijke activiteiten rond muziek, beeld en soms ook drama. De leraren vatten deze inventaris op als een keuzelijst waaruit ze kunnen putten waardoor het aanbod jaarlijks varieert. Er is nog geen vergelijking geweest met leerplannen waardoor er noch op klas- noch op schoolniveau zicht is op het realiseren van de leerplannen.
- De bestede onderwijstijd aan muzische vorming is sterk leerkrachtafhankelijk en is doorgaans niet conform de verwachtingen van het leerplan. Bij nazicht van de planning blijkt dat er vooral aandacht is voor de domeinen beeld en muziek. Afhankelijk van de leergroep komen ook drama en beweging aan bod. Het domein media komt in bepaalde leergroepen weinig voor. Soms vallen de wekelijkse lestijden voor muzische vorming weg ten voordele van meer cognitief gerichte leerinhouden.
- Er zijn op klas- en schoolniveau interessante initiatieven die de leerkansen van de kinderen verhogen. Zo heeft de school dit jaar een project opgezet waarbij een film werd gemaakt en waarin de leerlingen een actieve rol speelden. Tijdens de bijgewoonde muzische middag konden de leerlingen diverse uitdagende opdrachten uitvoeren en kennismaken met nieuwe technieken, waarbij de leerlingen zeer betrokken waren. Verscheidene leraren hadden aandacht voor het 'beschouwen' om nadien tot 'creëren' over te gaan. Deze muzische namiddagen werden in het verleden vrij frequent georganiseerd maar zijn de laatste tijd afgebouwd.
- De muzische activiteiten worden soms eenzijdig ingevuld. Zo komen de verschillende accenten in het domein muziek zoals muziek beluisteren, experimenteren en improviseren eerder weinig voor.
- De evaluatie van dit leergebied is sterk leerkrachtgebonden bij gebrek aan gemeenschappelijke criteria. In de rapporten wordt er summier aangegeven hoe de prestaties van leerlingen geapprecieerd worden. Dit geeft geen zicht op het product noch op het leerproces van de leerlingen. De evaluaties van leerkrachten geven geen beeld over de vaardigheden of over de creativiteit van de kinderen. Die krijgen nog niet de kans om zichzelf te evalueren.

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van de leergebiedoverschrijdende eindtermen in de focus:

Sociale vaardigheden

Voldoet

Vaststellingen

- Conform het pedagogisch project is er bijzondere aandacht voor sociale vaardigheden. Dit komt tot uiting in initiatieven zowel op klas- als op schoolniveau. Daarmee toont de school aan dat ze voldoet aan haar inspanningsverplichting om deze leergebiedoverschrijdende eindtermen na te streven. Tevens stimuleert de school via diverse activiteiten de waardeopvoeding bij de kinderen.
- De school gebruikt een specifieke methodiek die in alle leergroepen wordt gehanteerd. De leerlingen kennen de betekenis van de 'figuren' en de gedragswijzen die hieraan gekoppeld zijn. De evaluatie van sociale vaardigheden is evenwel niet gericht op de uiteindelijke doelen van de methode.
- Tijdens de voorgaande schooljaren was er een systeem van maandpunten, gebaseerd op de methode, uitgewerkt. Dit initiatief dat volgens de leerkrachten effectief was, is echter afgebouwd. De realisatie wordt nu overgelaten aan de autonomie van de leerkrachten.
- Tijdens de observaties van opvoedende activiteiten en lessen was er frequent groepswork waarbij de leerlingen interactief opdrachten uitvoeren en problemen oplossen. Er zijn ook klasdoorbrekende activiteiten waarbij kinderen samenwerken. Via het peter/meterschap dragen oudere kinderen verantwoordelijkheid voor jongere schoolgenoten.
- De leerkrachten maken hun voorbeeldrol in een respectvolle omgang met anderen waar. Tijdens de activiteiten kregen de kinderen aanmoediging en waardering voor het gepresteerde werk.
- Door een inclusieproject worden de leerlingen uitgenodigd om verantwoordelijkheid te dragen en hun inlevingsvermogen te vergroten. In de mate van het mogelijke dragen ze zorg voor klasgenoten met beperkingen.

5.2 Schoolloopbaan

5.2.1 Rendement

Er zijn nog sterke groeikansen om een outputbeleid uit te werken.

Vaststellingen

- De school is begonnen met de samenstelling van een outputdossier. Daarin zijn gegevens over de meeste indicatoren opgenomen.
- De kleuterafdeling ontwikkelde een schoolspecifiek kindvolgsysteem. Daarnaast worden de oudste kleuters getest voor rekenbegrippen, geheugen en taalaspecten. Er worden nog andere genormeerde testen gebruikt waarmee hiaten in de ontwikkeling kunnen worden vastgesteld. De school heeft echter nog geen zicht op de mate waarin ontwikkelingsdoelen of leerplandoelen in de kleuterafdeling nagestreefd of bereikt worden. De leerplannen worden te weinig als referentiekader gebruikt.
- De lagere afdeling gebruikt een leerlingvolgsysteem waarin de vorderingen voor technisch lezen, spelling en aspecten van wiskunde in kaart worden gebracht. Voor sommige leerlingen zijn nog andere gegevens beschikbaar via testen van de CLB-medewerker of van andere externen. De resultaten van de toetsen uit het leerlingvolgsysteem worden apart gerapporteerd aan de ouders.
- De vorderingen van leerlingen worden geregeld besproken op een multidisciplinair overleg. De leerkrachten bereiden dit overleg voor door middel van een vragenblad dat de beginsituatie beschrijft.
- De zorgcoördinator gaat na of de maatregelen die genomen werden na de testen van het leerlingvolgsysteem en de aansluitende leerlingenbespreking ook effect hadden en ze brengt hierover verslag uit op de personeelsvergadering.

- Over de mate waarin de leerlingen de eindtermen of de leerplandoelen bereiken, zijn weinig gegevens beschikbaar. De school beschikt wel over een aantal resultaten van oud-leerlingen in het vervolgonderwijs. De oudste leerlingen nemen deel aan eindproeven van de onderwijskoepel. Er is nog geen analyse gemaakt van deze resultaten. Ze zijn evenmin vergeleken met de resultaten op Vlaams niveau. De school levert aan de meeste leerlingen een getuigschrift basisonderwijs af.
- De school brengt de tevredenheid van leerlingen, teamleden en ouders in kaart. Specifieke of individuele problemen worden nadien besproken en indien mogelijk verholpen.

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

6.3.2 Welzijnsbeleid

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het operationaliseren van een gedragen visie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing

Vaststellingen

- Er is geen recent jaaractieplan op de school aanwezig. Het preventief onderhoudsprogramma wordt opgesteld op gemeentelijk niveau en is niet in de school beschikbaar.
- De preventieadviseur van IGEAN coördineert het welzijnsbeleid.

6.3.2.1 Veiligheid

Vaststellingen

- Er is een vochtprobleem bij de aansluiting van het nieuwe met het oude gebouw door waterinsijpeling vanaf het dak. Dit werd reeds meermaals geattendeerd maar er is nog geen definitieve oplossing uitgewerkt.
- Het alarmsignaal was nauwelijks te horen in één kleuterklas en in de gymruimte. Er is een bijkomend brandalarm geplaatst in de sporthal, maar dat werkt niet in combinatie met het brandalarm van de school. De twee voorhanden zijnde alarminstallaties zijn nog niet op elkaar afgestemd. De preventieadviseur werd niet op de hoogte gesteld van de plaatsing van het nieuwe alarm in de sporthal.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- De school werkt reeds jarenlang aan een zorgbeleid onder impuls van een gedreven zorgcoördinator. Daardoor is er momenteel een stevige zorgstructuur op schoolniveau, die enerzijds leerprestaties en vorderingen van kinderen in kaart brengt en anderzijds aandacht wil hebben voor een aangepaste begeleiding van kinderen met zorgvragen. Onder haar impuls worden klasoverstijgende afspraken gemaakt in verband met puzzelen (kleuterafdeling) en de wijze waarop leerlingenwerk gecorrigeerd wordt in de lagere afdeling. Tijdens personeelsvergaderingen is er telkens een deel voor zorg en/of GOK voorzien. Hiervan maakt de zorgcoördinator een apart verslag.
- Recent werd de optie genomen om zich te verdiepen in het handelingsgericht werken met kinderen. Tijdens een teamnascholing werden de principes hiervan verduidelijkt. Er zijn reeds stappen gezet om dit in de praktijk om te zetten. De individuele handelingsplannen, die de zorgcoördinator maakt na leerlingenbesprekingen, kunnen daarbij de leidraad vormen. Bij de opmaak van een handelingsplan worden de titularis en soms ook de ouders betrokken. De verantwoordelijkheden worden goed afgebakend, met oog voor de pedagogische en de didactische behoeften van de kinderen. De zorgcoördinator bezorgt bijkomende materialen en oefenbundels en geeft nuttige tips aan de leraren en de ouders.
- Het gelijkeonderwijskansenbeleid wordt uitgewerkt door een kernteam waarvan de zorgcoördinator en de zorg/GOK-leerkrachten deel uitmaken. Ze betrekken de leerkrachten in de planning en de invulling van doelstellingen en acties van de GOK-thema's. Voor de nieuwe GOK-cyclus werden preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden en taalvaardigheidsonderwijs als thema's gekozen. Hoewel op schoolniveau een functionele zorgstructuur is uitgewerkt en de school al gedurende meerdere cycli aanvullende lestijden heeft toegewezen gekregen, zijn de zorgverbredende interventies door titularissen eerder beperkt. Het remediërend werken wordt veelal overgelaten aan de zorgleerkrachten en/of externe hulpverleners. Er is een systeem opgezet waarbij de meeste leraren elkaar wekelijks ondersteunen en leerhulp kunnen bieden aan kinderen maar de concrete uitvoering van dit opzet brengt niet het gewenste resultaat.
- In sommige klassen krijgen een beduidend aantal kinderen leerhulp door externen. Deze additionele begeleiding is in zekere mate geïntegreerd in de zorgwerking van de school.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De school kan een beroep doen op een schoolteam met doorgaans gedreven leraren.
- Er zijn voldoende en kwalitatief goed ontwikkelingsmateriaal en leermiddelen voorhanden. De lokalen en de speelplaatsen zijn goed onderhouden.
- Er is een goede zorgstructuur, een effectieve zorgcoördinatie en een integratie van de additionele hulpverlening in de zorgwerking van de school.
- Er is veel aandacht voor sociale vaardigheden en voor waardeopvoeding van de kinderen.
- De brede uitwerking van de thema's in de kleuterafdeling geeft veel kansen tot exploreren en experimenteren.
- De muzische middagen zijn goed georganiseerd, er zijn originele activiteiten waarbij de kinderen veel leerkansen krijgen.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De school kan nagaan of er voldoende beschikbare onderwijstijd is. De effectieve onderwijstijd kan vergroten door de optimalisering van de organisatie van het schoolbegin en de speeltijden.
- De school kan nagaan of er voldoende onderwijstijd besteed wordt aan de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming zodat de verwachtingen van het de onderwijskoepel worden gerespecteerd.
- De draagkracht voor zorgverbreding kan vergroot worden door stabiliteit in het zorgteam te brengen, door een professionaliseringsbeleid voor dit aspect uit te bouwen en door een meer functionele zorgwerking op klasniveau te organiseren.
- De kleuterafdeling kan een gegradeerd onderwijsleeraanbod over de groepen heen uitbouwen, de beoogde leerplandoelen sterker bewaken, een specifieke aanpak voor taalzwakke en/of anderstalige kinderen opzetten en uitstappen als belevende waarnemingen intensifiëren.
- De school kan alternatieve evaluatievormen introduceren, de eigen toetsen koppelen aan de leerplandoelen, de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en ICT systematisch evalueren en daarover schriftelijk rapporteren.
- De school kan het outputbeleid verstevigen waarbij de analyse van de resultaten van eigen en schoolexterne proeven aanleiding geven tot teamreflecties en acties op klas- en schoolniveau.
- De school kan de effectiviteit van het schoolbeleid optimaliseren door concrete verwachtingen te uiten na nascholing en genomen beleidsbeslissingen. Vervolgens kan de schoolleiding nagaan of de intentionele opvolging door de teamleden verzekerd is en afspraken worden nageleefd waardoor vrijblijvendheid op dit vlak wordt vermeden.
- De school kan een sterker professionaliseringsbeleid voeren en deskundigheidsbevorderende initiatieven nemen.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- Het aanbod voor Nederlands is in de kleuterafdeling te weinig afgestemd op de decretale ontwikkelingsdoelen. De school kan niet aantonen dat ze haar inspanningsverplichting om alle doelen voor het leergebied Nederlands na te streven, voldoende realiseert.
- De school kan niet aantonen dat de eindtermen en leerplandoelen voor het leergebied wereldoriëntatie gerealiseerd worden. Het aanbod is onvoldoende gerelateerd aan de leerplannen. De school kan niet aantonen dat alle domeinen en leerdoelen in voldoende mate aan bod komen.
- De school kan niet aantonen dat de eindtermen en leerplandoelen voor het leergebied muzische vorming gerealiseerd worden. Het aanbod is onvoldoende gerelateerd aan de leerplannen. De school kan niet aantonen dat alle domeinen en leerdoelen in voldoende mate aan bod komen.

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999, artikel 10:

is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG BEPERKT TOT HET SCHOOLJAAR 2011-2012**.

De hieronder aangekruiste items scoren onvoldoende en hebben tot dit advies geleid.

8177 - Gemeentelijk Basisschool te Wommelgem

Omwille van			
Veiligheid			
Organisatie van het welzijnsbeleid			
Bewoonbaarheid			
Veiligheid van de leer- en werkomgeving			
Hygiëne, gezondheid en milieuzorg			
Regelgeving			
Gewoon kleuteronderwijs :		DL-f	
Leergebied			
Nederlands	J	X	onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen
wiskundige initiatie			
wereldoriëntatie	J		
muzische vorming			
lichamelijke opvoeding			
Gewoon lager onderwijs :			
Leergebied			
Nederlands			
Frans			
wiskunde			
wereldoriëntatie	J	X	onvoldoende realiseren van de eindtermen
muzische vorming	J	X	onvoldoende realiseren van de eindtermen
lichamelijke opvoeding			
Leergebiedoverschrijdende ET			
leren leren			
sociale vaardigheden	J		
ICT			

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2012** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Willy De Herdt

Datum van verzending aan de directie en het schoolbestuur:

Voor kennisname

De directie/het schoolbestuur

Naam: